

Od kwietnia zmiany w programie „Czyste Powietrze”

Wprowadzenie obowiązku wyboru pomp ciepła oraz kotłów zgazowujących drewno i kotłów na pellet tylko z tych wpisanych na listę zielonych urządzeń i materiałów (lista ZUM), a także możliwość uzyskania najwyższego poziomu dofinansowania tylko na jeden budynek mieszkalny jednorodzinny albo jeden lokal mieszkalny w takim budynku – to zmiany w „Czystym Powietrzu”, które zaczną obowiązywać od kwietnia 2024 r.

Zgodnie z zapowiedziami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) z początku tego roku, parametry pomp ciepła, które będą kwalifikowały się do programu „Czyste Powietrze” mają być potwierdzane badaniami wykonanymi w akredytowanym laboratorium. Przewiduje się okres przejściowy, który zakończy się w czerwcu br. To jeden ze sposobów uchronienia beneficjentów przed zakupem i montażem urządzeń, które nie spełniają parametrów deklarowanych w karcie produktu i etykiecie energetycznej.

Podobne rozwiązanie dotyczy kotłów zgazowującego drewno oraz kotłów na pellet drzewny, przy czym tutaj nie planuje się zmiany wymogów w programie „Czyste Powietrze”, a jedynie obowiązkowy wybór tych urządzeń z listy ZUM.

Dodatkowe wymogi dotyczące listy ZUM poddane zostały konsultacjom z przedstawicielami branży producentów i dystrybutorów pomp ciepła oraz stroną społeczną.

Kolejną ważną zmianą w programie „Czyste Powietrze” będzie ograniczenie możliwości dofinansowania w części 3) programu. Beneficjent, który raz skorzysta z najwyższego poziomu dofinansowania (część 3) programu), będzie mógł wnioskować o dofinansowanie na kolejne budynki tylko w ramach części 1) programu (podstawowy poziom dofinansowania).

Ważne terminy dla beneficjentów programu „Czyste Powietrze”:

- Wejście w życie programu ze zmianami: **22 kwietnia 2024 r.**
- Zakończenie okresu przejściowego: **13 czerwca 2024 r.**

Zmiany dot. pomp ciepła dofinansowywanych w ramach programu „Czyste Powietrze”:

- **Kosztom kwalifikowanym w ramach programu będą mogły być wyłącznie pompy ciepła wpisane na listę zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), która jest dostępna na stronie internetowej <https://lista-zum.ios.edu.pl/>.**
- Pompy ciepła będą mogły zostać wpisane na listę ZUM po udokumentowaniu spełnienia wymogów programu oraz wykonaniu odpowiedniego zgłoszenia zgodnie z regulaminem listy ZUM.
- Wszystkie pompy ciepła znajdujące się obecnie na liście ZUM będą wymagały uzupełnienia dokumentacji o raport z badań przeprowadzonych w niezależnych akredytowanych laboratoriach zlokalizowanych na terenie EU lub EFTA, wynik badań powinien być zgodny z danymi w karcie produktu i etykiecie energetycznej danego urządzenia.

- Badania mają potwierdzać parametry dla klimatu umiarkowanego zarówno dla zastosowań średnio jak i niskotemperaturowych.
- Przeprowadzone i przedstawiane przez producenta/dystrybutora badania mają w pełni potwierdzać parametry wskazane w etykiecie energetycznej oraz karcie produktu oraz spełnienie wymogów programu „Czyste Powietrze”.
- Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ-PIB), prowadzący na zlecenie NFOŚiGW listę ZUM, na podstawie dostarczanych przez producentów/dystrybutorów raportów z ww. badań, zweryfikuje spełnienie nowych wymogów programu przez pompy ciepła wpisane na listę ZUM.
- Po zakończeniu okresu przejściowego, na liście ZUM pozostaną tylko pompy ciepła spełniające wymogi programu, potwierdzone wskazanymi powyżej badaniami, które przeszły pozytywną weryfikację.
- W przypadku zgłaszania do wpisania na listę ZUM większej liczby pomp ciepła z jednego typoszeregu, możliwe będzie przedstawienie badań dla typoszeregu, przy czym:
 - w przypadku, gdy jeden typoszereg obejmuje nie więcej niż 5 podtypów, dopuszcza się przedstawienie raportu z ww. badań dla minimum jednej pompy ciepła z tego typoszeregu przy spełnieniu wymogu, że moc pomp ciepła zakwalifikowanych do jednego typoszeregu nie będzie się różniła więcej niż +/- 50% od mocy pompy ciepła poddanej badaniom,
 - w przypadku typoszeregu składającego się z więcej niż 5 podtypów urządzeń, należy przedstawić co najmniej 1 raport z badania urządzenia na każde 5 podtypów,
 - podtypy pomp ciepła uznaje się za należące do jednego typoszeregu, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - identyczna konstrukcja obiegu chłodniczego, ten sam czynnik chłodniczy/roboczy,
 - ten sam producent, typ i liczba sprężarek,
 - ten sam typ elementu rozprężnego,
 - ten sam typ skraplacza,
 - ten sam typ parownika,
 - ten sam typ procesu odszraniania,
 - ten sam sterownik i zasada sterowania wydajnością,
 - ten sam producent, typ i liczba wentylatorów parownika (w przypadku powietrznych pomp ciepła) oraz zasada sterowania wydajnością (stała, zmienna lub stopniowana regulacja prędkości obrotowej),
 - urządzenia z i bez zaworu czterodrogowego nie mogą być zaliczone do tego samego typoszeregu.

Wyciąg z wymogów technicznych dot. pomp ciepła zawartych w zaktualizowanych załącznikach 2/2a/2b do programu „Czyste Powietrze”:

Pompa ciepła powietrze/woda	<p>a) Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dotyczy klasy energetycznej wyznaczonej w temperaturze zasilania 55°C), na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p> <p>b) W przypadku montażu zestawu, musi on spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+.</p> <p>c) Wymogi dla pompy ciepła powietrze/woda określone w rozporządzeniach 811/2013, 813/2013, muszą zostać potwierdzone badaniami wykonanymi przez laboratorium, zlokalizowane na terytorium jednego z państw EU lub EFTA, posiadające akredytację w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025 oraz stosujące akredytowane metody badawcze zgodne z normami EN 14511, EN 14825,</p>
-----------------------------	---

	<p>EN 12102. Badania te powinny być zgodne z ww. normami, co jest potwierdzone w raporcie z tych badań. Spełnienie ww. wymogów i norm weryfikowane i potwierdzane jest wpisem urzędnika na listę ZUM.</p> <p>d) Kwalifikowane do dofinansowania pompy ciepła powietrze/woda (również w zestawie) muszą być wpisane na listę ZUM.</p> <p>Niskotemperaturowe pompy ciepła nie są kwalifikowane do dofinansowania.</p>
Pompa ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	<p>a) Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dotyczy klasy energetycznej wyznaczonej w temperaturze zasilania 55°C), na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p> <p>b) W przypadku montażu zestawu, musi on spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++.</p> <p>c) Wymogi dla pompy ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej określone w rozporządzeniach 811/2013, 813/2013, muszą zostać potwierdzone badaniami wykonanymi przez laboratorium, zlokalizowane na terytorium jednego z państw EU lub EFTA, posiadające akredytację w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025 oraz stosujące akredytowane metody badawcze zgodne z normami EN 14511, EN 14825, EN 12102. Badania te powinny być zgodne z ww. normami, co jest potwierdzone w raporcie z tych badań. Spełnienie ww. wymogów i norm weryfikowane i potwierdzane jest wpisem urzędnika na listę ZUM.</p> <p>d) Kwalifikowane do dofinansowania pompy ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (również w zestawie) muszą być wpisane na listę ZUM.</p> <p>Niskotemperaturowe pompy ciepła nie są kwalifikowane do dofinansowania.</p>
Pompa ciepła powietrze/powietrze	<p>a) Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A+ (dla klimatu umiarkowanego), na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p> <p>b) Wymogi dla pompy ciepła powietrze/powietrze określone w rozporządzeniach 626/2011 i 206/2012, muszą zostać potwierdzone badaniami wykonanymi przez laboratorium, zlokalizowane na terytorium jednego z państw EU lub EFTA, posiadające akredytację w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025 oraz stosujące akredytowane metody badawcze zgodne z normami EN 14511, EN 14825, EN 12102. Badania te powinny być zgodne z ww. normami, co jest potwierdzone w raporcie z tych badań. Spełnienie ww. wymogów i norm weryfikowane i potwierdzane jest wpisem urzędnika na listę ZUM.</p> <p>c) Kwalifikowane do dofinansowania pompy ciepła powietrze/powietrze muszą być wpisane na listę ZUM.</p>
Gruntowa pompa ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej	<p>a) Pompy ciepła muszą spełniać w odniesieniu do ogrzewania pomieszczeń wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++ (dotyczy klasy energetycznej wyznaczonej w temperaturze zasilania 55°C), na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p> <p>b) W przypadku montażu zestawu, musi on spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A++.</p> <p>c) Wymogi dla gruntowej pompy ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej określone w rozporządzeniach 811/2013, 813/2013, muszą zostać potwierdzone badaniami wykonanymi przez laboratorium, zlokalizowane na terytorium jednego z państw EU lub EFTA, posiadające akredytację w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025 oraz stosujące akredytowane metody badawcze zgodne z normami EN 14511, EN 15879, EN 14825, EN 12102. Badania te powinny być zgodne z ww. normami, co jest potwierdzone w raporcie z tych badań. Spełnienie ww. wymogów i norm weryfikowane i potwierdzane jest wpisem urzędnika na listę ZUM.</p> <p>d) Kwalifikowane do dofinansowania gruntowe pompy ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej (również w zestawie) muszą być wpisane na listę ZUM.</p> <p>Niskotemperaturowe pompy ciepła nie są kwalifikowane do dofinansowania.</p>
Pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej	<p>a) Pompy ciepła w odniesieniu do wytwarzania ciepłej wody użytkowej muszą spełniać wymagania klasy efektywności energetycznej minimum A, na podstawie karty produktu i etykiety energetycznej.</p> <p>b) Wymogi dla pompy ciepła do cwu określone w rozporządzeniach 812/2013, 814/2013, muszą zostać potwierdzone badaniami wykonanymi przez laboratorium, zlokalizowane na terytorium jednego z państw EU lub EFTA,</p>

	<p>posiadające akredytację w odniesieniu do normy ISO/IEC 17025 oraz stosujące akredytowane metody badawcze zgodne z normami EN 16147, EN 12102 *. Badania te powinny być zgodne z ww. normami, co jest potwierdzone w raporcie z tych badań. Spełnienie ww. wymogów i norm weryfikowane i potwierdzone jest wpisem pompy ciepła na listę ZUM.</p> <p>c) Kwalifikowane do dofinansowania pompy ciepła do ciepłej wody użytkowej muszą być wpisane na listę ZUM.</p>
--	---

* Uwaga: W stosunku do zapowiedzi zmian Programu (opublikowanej w styczniu 2024 r.) zmianie uległ zakres wymaganych norm dla badań pomp ciepła do ciepłej wody użytkowej. Wykreślona została norma EN 14825 (dotycząca pomp ciepła wykorzystywanych do ogrzewania).

Zmiany dot. kotłów zgaszających drewno o podwyższonym standardzie/kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie:

- Kosztem kwalifikowanym w ramach programu będą mogły być wyłącznie kotły kotłów zgaszających drewno o podwyższonym standardzie/kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie wpisane na listę zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), która jest dostępna na stronie internetowej <https://lista-zum.ios.edu.pl/>.
- Nie ulegnie zmianie procedura wpisu na listę ZUM i nie będzie konieczności przedkładania żadnych nowych dokumentów w przypadku urządzeń, które obecnie na liście ZUM są wpisane.

Wprowadzenie możliwości wnioskowania w ramach części 3) programu (najwyższy poziom dofinansowania) tylko na jeden budynek mieszkalny jednorodzinny albo jeden lokal mieszkalny w takim budynku:

- Zgodnie z wprowadzoną zmianą dotacja w ramach części 3 programu (najwyższy poziom dofinansowania) będzie mogła zostać udzielona i wypłacona beneficjentowi tylko na jeden budynek mieszkalny jednorodzinny albo lokal mieszkalny wydzielony w takim budynku. .
- Beneficjent, który skorzysta z dofinansowania w ramach 3) części programu na dany budynek, będzie mógł wnioskować o dofinansowanie na kolejne budynki tylko w ramach części 1) programu (podstawowy poziom dofinansowania).

Zachęcamy do zapoznania się już dziś z załączonymi poniżej dokumentami:

- [Zaktualizowany program priorytetowy „Czyste Powietrze”](#)
- [Załącznik nr 2 do programu – Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla części 1\) programu dla beneficjentów uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania](#)
- [Załącznik nr 2a do programu – Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla części 2\) programu dla beneficjentów uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania](#)
- [Załącznik nr 2b do programu – Koszty kwalifikowane oraz maksymalny poziom dofinansowania dla części 3\) programu dla beneficjentów uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania](#)
- Zaktualizowany regulamin listy ZUM – dostępny na stronie: <https://lista-zum.ios.edu.pl/>